

הדלקת נרות: 18:43

צאת שבת: 19:55

מוצ"ש לר"ת: 20:47

הזמנים לפי אופק ירושלים

אבות
פרק ד'

ביתנו החדש

ארגון לשלום בית וחנוך ילדים, בראשות הרה"ג אבנר קוואס שליט"א

ביחד

איזהו גיבור?

שמירת הנגיעה מבררת לנו דבר נוסף. מותר האדם מן הבהמה, הוא היכולת לשלוט על רצונות ודחפים. לבעלי חיים אין שליטה עצמית, הם פועלים מתוך דחפים, ואין להם בחירה. מה שאין כן אצל האדם, פאר הבריאה, יש ביכולתו להתגבר על רצונות תאוות ודחפים מכח שליטת השכל, והוא מסוגל להקריב דבר אחד כדי להשיג דבר אחר.

אשר על כן, במשך הפגישות עלינו להיות ביקורתיים כמו שלמדנו לעיל, ואחד המדדים הוא בדיקת המעצורים של העומד מולי.

אדם ששולט בעצמו, מתגבר על יצריו, ומכבד את הרצונות של בן הזוג, הוא האדם המעולה. אלמנט השליטה מאפשר לנו להבחין באיכות האדם הניצב מולנו, וזאת דיאגנוזה מצוינת שיכולה להעיד גם על העתיד, כאשר נצטרך לכבוש את רצונותינו כדי להשיג דברים מסוימים.

לאחר שלמדנו שמשתלם לנו לשמור על נגיעה, מִפְּיָן שזה יוביל אותנו לחיים איכותיים יותר, נשתדל שלא להגיע לידי ניסיון. לשם כך עלינו להקפיד על מספר כללים:

א. להיפגש במקומות ציבוריים שיש בהם תנועה של אנשים. שהרי ידוע שכשיש אנשים הדחפים נבלמים כי 'לא נעים' ואז קל יותר לשמור נגיעה.

ב. מקומות מבודדים כגון יערות, שפת ים נידחת וכו' נחשבים כמקומות נסתרים אעפ"י שהם פתוחים, מִפְּיָן שאין שם כמעט עובר ושב. ג. לא כדאי להיפגש בחדר או בדירה ריקה, כי רבות הן ההזדמנויות שנישאר לבד ויקשה עלינו לשמור נגיעה.

ד. שעות הפגישה. צריך לקבוע גדרים לזמן של הפגישות, ולשים לב שלא להיסחף בפגישה עד לשעות הקטנות של הלילה.

בנוסף לכך, הצד השני יווכח שיש לכם עקרונות, דבר שיהיה נקודה לזכותכם.

זאת ועוד, אם הפגישות מסיימות בשעות מאוחרות מדי, ההורים של בן הזוג יכולים לקבל על הצד השני רושם שלילי, והם עלולים לומר שאין לו אחריות, שזה לא בסדר וכו'. וכתוצאה מכך תגרם הפרעה מצד ההורים, להמשך הקשר ולקיום הפגישות. (מתוך הספר 'ביחד')

פרשת השבוע

דיבורים מיותרים

פרשתנו פרשת אמור כשמה כן היא. עוסקת באמירות ובדיבורים גם בתחילתה וגם בסופה. בתחילתה מדובר על אמירה לכוהנים הצעירים והקטנים שלא יטמאו למתים. ובסופה מדובר על אמירה לא טובה ולא נעימה.

"ויצא בן אשה ישראלית והוא בן איש מצרי... וינצו במחנה בין הישראלית ואיש הישראלי ויקב בן האשה הישראלית את השם ויקלל... ושם אמו שולמית בת דברי...". מיהו זה שהיה בן איש מצרי? הרי במצרים עם ישראל נשמר מאד שלא להתבולל עם המצרים ולא שינו את שמם לבושם, לשונם.

אמרו חכמים שזהו בנו של אותו מצרי שמשה הרגו שנאמר "וייקח את מצרי ויטמנהו בחול" ואמו של אותו מקלל – שולמית בת דברי. הסביר רש"י שולמית-שהייתה מפטפטת הרבה. שלום עליך שלום עליכם. שואלת בשלום הכל. בת דברי- דברנית, היתה מדברת עם כל אדם לפיכך קלקלה.

ומעשה שהיה כך היה לבעלה של שולמית היה שוטר מצרי שהיה מוביל אותו לעבודת הפרך בכל יום ושולמית היתה מדברת עם אותו שוטר כמו שפירש רש"י. יום אחד השוטר בא מוקדם מאד לבית ואמר לבעלה ללכת לשדה כי התחיל העבודה. הבעל הלך והוא נכנס הביתה... כשראה בעלה שאין שום עבודה בשדה חזר לביתו ובדיוק באותו רגע יצא המצרי.

התוצאה היתה שהם התקוטטו ובאותו זמן הגיע משה והרג את המצרי אבל בינתיים שולמית כבר היתה מעוברת וממנה יצא המקלל הזה. ועל זה אמר רש"י – אחת היתה ופרסמה הכתוב.

קוראים יקרים- איך הכל התחיל? ששולמית היתה יותר מידי סימפטית. סימפטיות ונחמדות זאת מידה טובה אבל צריכה להיות במידה במשקל ובמשורה. צריך גם לדעת עם מי ומתי להיות נחמדים.

כח הדיבור הוא עצום הוא יכול להוביל למקומות שהיא בכלל לא התכוונה אליהם ואז יכולים לצאת מזה תקלות כגון שולמית בת דברי. גם דיבורים לא נחוצים ומיותרים יכולים לגרום לתקלות שונות.

ועל זה למדנו בפרקי אבות "רבי דוסא בן הרכינס אומר שינה של שחרית ושחת הילדים מוציאים את האדם מן העולם" והסביר הרמב"ם שמוציאים את הילדים מעולמו כלומר שמאבדים מדרגת האדם. והסביר המדרש שמואל את המילים "שיחת הילדים" – דברים בטלים ונבלות הפה שמטמאים את האדם וממילא הוא יוצא "מהפוקוס" שלו.

ימים אלו הם ימים של התעלות והכנה למעמד הר סיני וקבלת התורה בחג השבועות, לכן עלינו להשתדל בדיבורים ובאמירות נכונות כדי שנוכל לעמוד מוכנים לקבלת התורה.

שבת שלום ומבורך
אבנר קוואס

סבתא פונה לנכד: "קח נכדי תאכל גזר. זה בריא לעיניים! אני כל יום אוכלת גזר ובגלל זה תודה לה' הראיה שלי טובה מאוד". עונה הנכד: "סבתא היקרה, זה בכלל מלפפון..."

בחצות הלילה שודד חבוש מסיכה על פניו קופץ על בחור אדם ברחוב, מצמיד לו אקדח וצועק: "תן לי את הכסף שלך!"
עונה לו האיש: "אתה לא יכול לעשות לי את זה, אני חבר כנסת"
"אם ככה", עונה לו השודד, "תן לי את הכסף שלי..."

בדיחה

חוצפה אצל מתבגרים

גיל ההתבגרות הוא גיל לא קל, יש בו הרבה מן המרידה, פריקת עול, שבירת מוסכמות ולחץ רב. כיצד אנו ההורים צריכים להגיב לגילויי חוצפה בגילאי העשרה? התשובה לכך היא, לנהוג באותם כללים שלמדנו קודם. שושי, נערה בת 16, עמדה לצאת מהבית בשעת ערב מאוחרת. שאלה אותה אמה: שושי, מתי את חוזרת? שושי ענתה בחוסר נימוס: תפסיקי לחפור! ברור לכולנו שחייבים להגיב על חוצפה שכזאת. האמא צריכה לגשת אליה, להביט בפניה, להרים קצת את הטון לומר לה בצורה ברורה וחדה: אני אמא שלך, אני אוסרת עליך להתחצף אלי, אני לסגנון כזה לא עונה. כשתשפרי את רמת הדיבור שלך אתיחס אליך! ולהפנות את הגב וללכת. זוהי תגובה שמעמידה את אותה בחורה במקום, ומזעזעת אותה. אסור להיכנס עם הבחורה לדין ודברים אפילו כשהיא משמיעה איזו טענה או מילה כלשהי, אלא להפנות את הגב וללכת.

פעולה כזאת כשהיא חוזרת ונשנית, מכניסה את הבחורה הזאת לפרופורציות ולהבנה שההורים מנהלים את הבית. דוגמא נוספת: קובי בן ה 17 עבר ליד המטבח. כשאבא ראה אותו, הוא אמר לו: קובי, תשפוך בבקשה את הזבל. הבחור פנה לאביו, עשה תנועת ביטול בידו, ואמר בחוצפה: אל תגידי לי מה לעשות. האבא צריך לגשת אל הבחור ולומר לו בצורה מפורשת ונחרצת: אני אבא שלך ולא חבר שלך, אני אוסר עליך לדבר אלי בסגנון הזה, אלי לא מדברים ברמה כזאת. כשתחליף את סגנון דיבורך אתיחס אליך! האבא יפנה את גבו וילך. לא צריך להתייחס לקולות שהוא משמיע או לתנועות שהוא עושה, אלא ללכת משם. הורים יקרים, סיטואציות כאלה ודומות להן קורות הרבה פעמים בגיל הבחורות, וגם שם צריכים לדעת לבלום אותם. אסור להראות סימני חולשה או מבוכה, אלא לדעת להוביל את המתבגרים האלו להתנהגות יותר חיובית, עד שהם יעברו את הגיל הזה ויקבלו יציבות נפשית.

סיפור לשבת

הגאון הרב עזרא עטייה זצוק"ל

מסופר על בנו של הגאון רבי עזרא עטייה זצ"ל, שחלה במחלה אנושה והרופאים נלאו למצוא לו תרופה. מצבו של הבן החמיר. חומו טיפס והגיע ליותר מ-42 מעלות. הבן היה נתון איפוא בין חיים למוות. במשך שעות ארוכות עמד הגאון והתפלל על בנו מקירות לבו, בבכיות ובתחנונים, עד שנרדם. בשנתו, התגלה אליו המהרש"א, ואמר לו: "דע לך, שמפני שהינך דבוק בתורתך, והינך עמל על כל מילה ומילה בפירושי למסכתות הש"ס, מבטיחני לך שאתפלל על בנך לפני הקב"ה כדי שתוכל להמשיך וללמוד מתוך שלוות הנפש. וזה לך האות: כאשר תתעורר משנתך תמצא שחומו של בנך ירד ל-73 מעלות והחלים מחוליו לחלוטין". וכך היה, ויהי לפלא.

מידת האמת הייתה נר לרגליו, ועל כך יעיד הסיפור המופלא הבא: דרכו של הרב הייתה לתת תעודות הוראה לתלמידיו רק אם הם עומדים לפני קבלת משרה או שליחות, כדי שיחזרו על לימודם בכל עת, והנה באמצע המלחמה עת ישרה הישיבה בשכונת גאולה היה אחד התלמידים צריך את התעודה לשם יציאה לחו"ל, וכשבא הרב לחתום בתעודה ראה שכתוב: "החותם פה בתוך ישיבת פורת יוסף בעיר העתיקה" וחשב שאם יחתום הרי זה שקר, משום שהוא לא נמצא בעיר העתיקה. חשב שוב והחליט שעם כל הסכנות ילך לעיר העתיקה, יכנס לבניין הישיבה, יחתום ויחזור, וכך עשה, והעיקר שלא יחתום על דבר שהוא שקר חס וחלילה.

מסופר על הרב שהיה רגיל למסור שיעור בגמרא בפני פקידים, סוחרים, ותעשיינים. כשהגיעו לסוגיית מצות שילוח הקן אז דנה הגמרא על הפסוק, "כי יקרא קן ציפור לפניך בדרך בכל עץ או על הארץ", מה יהיה הדין אם ימצא קן על ראשו של אדם? דברי הגמרא הקדושה צרמו לאחד מהשומעים, ומיד פנה לרב ואמר: "איזו מין שאלה לא מציאותית זו, מדוע עוסקת הגמרא בכזו שאלה?". ענה לו הרב בנועם אך בתקיפות: "דברי הגמרא הם קודש קודשים, ואין להרהר אחריהם". מכיוון שראה הרב שלא הועילו דבריו לאותו תלמיד, התפלל מתוך כאב ואמר: "ריבונו של עולם, תוכיח את אמיתות תורתך הקדושה!".

והנה לפתע נכנס אחד מהתלמידים שנעדר זמן רב, שמח הרב ואמר בלבו: "יש כאן הזדמנות להסיח את דעתך של העיקש", ושאל את הבא: "היכן היית זמן כה רב, מדוע נעדרת מהשיעורים?". ענה הלה ואמר: "היה לי עסק בהודו. ארץ מוזרה ואורחותיה מוזרים. תארו לכם, יושב אדם משועמם בידיים משולבות תחת עץ יומיים-שלושה, ומשום שלא שינה את תנוחתו באה ציפור ובנתה על ראשו קן, והוא- אפילו לא הזיז את ידו כדי לגרשה. מה אתם אומרים?". ענה הרב: "אנו אומרים משה אמת ותורתך אמת!!!" ואותו אדם, שלעג על דברי הגמרא, ראה עין בעין את דברי תורתנו הקדושה. מיד כבש עיניו מרוב בושה.

סיפר הגאון ר' יהודה צדקה זצ"ל: "אני זוכר שפעם אחד בא תלמיד אחד עני מבגדד, שהיה מטפל גם בהוריו העניים. ובחן אותו מוריני ורבינו ר' עזרה עטיה, ראש ישיבת 'פורת יוסף' ומצא בו כישרונות נעלים מאוד, והמליץ עליו לקבל אותו לישיבה כתלמיד מן המניין ואף לתת לו מעט כסף כדי שיוכל להתקיים.

באותו זמן היה נהוג בישיבה לא לקבל תרומות מיחידים רק מה שנכנס מפירות הקדש, ולכן לא יכלו לקבל שום תלמיד עם תמיכה, רק אם אחד מהזקנים הלך לעולמו או יצא מהישיבה, ולכן הוועד דאז לא קיבל את התלמיד הזה, בגלל היותו זקוק לתמיכה, ואין ביכולתם לתמוך בו. מיד ניגש אליהם ראש הישיבה, הצדיק עזרא עטיה, לוועד ואמר להם לחסר ממשכורתו כדי לתמוך בתלמיד זה ולא לדחותו. וכך עשו, הורידו ממשכורתו סכום מסוים. וכמו כן אחד מחברי הוועד דאז, הרב בן ציון חזן הסכים שירידו גם ממשכורתו, והתלמיד התקבל.

באחד הימים פנה בעל המכולת לחכם דוד, הצעיר בבניו, והודיע לו שיש חשבון במכולת שאביו לא שילם. היה זה דבר שלא ייאמן. התעוררו שתי בעיות: א. מי רשם במכולת את החוב? ב. כיצד זה אבא לא שילם? כאשר התברר הדבר, נודע כי אביהם הפריש את החשבון הזה למשפחתו של חכם עני, והיה משלם את קניותיהם במכולת, ובצורה זו תמך בהם. רק לעת שחלה והיה מרותק למיטה- התגלה הדבר.

אמו הייתה רגילה כל ליל שבת לשמור עליו, כשהיה לומד לאור הנר, שלא יטה, עד שכבה הנר והלך לישון. כשראה מורנו בעניין הזה, שהוא מצער את אמו וגוזל את שנתה- הלך לישון מוקדם, וכשראה שהיא הלכה לישון המשיך ללמוד בחושך במיטתו. במסע ההלוויה של הרב הביאו את מיטתו דרך הבית של אמו ע"ה וביקשו מהרב מרדכי אליהו להספידו, וסיפר בשבחה של אמו הדגולה שמסרה את נפשה למען הלימוד של בנה ולכן זכתה לבן שיאיר עיני ישראל בתורה.

"אין זוג לא מוצלח, יש זוג לא מודרך"

**האם יש לכם מריבות וויכוחים?
מרגישים שאינכם מתאימים?
הילד שלכם מתחצף?**

לייעוץ בנושא שלום בית, חינוך ילדים,
הדרכת חתנים/כלות עם יועצים זוגיים מוסמכים של
ארגון ביתנו החדש הפרוסים בכל רחבי הארץ

חיגו עכשיו - 1599-59-59-39

